

KIRJALLISUUS

- Abraido-Lanza, Ana F. & Armbrister, Adria N. & Flórez, Karen R. & Aguirre, Alejandra N.: Toward a theory-driven model of acculturation in public health research. *American Journal of Public Health* 96 (2006): 8, 1342–1346
- Alitolppa-Niitamo, Anne: Perheen merkitys nuoren kotoutumisessa. Raportissa Perheen yhdistämisseminaari, Suomen Punainen Risti. Säätytalo, Helsinki, 2004. http://www.vaestoliitto.fi/mp/db/file_library/x/IMG/14804/file/perheenyhdistamisseminaari2004.pdf. (viitattu 30.5.2010)
- Allardt, Erik: Having, Loving, Being: An Alternative to the Swedish Model of Welfare Research. Teoksessa: Nussbaum, Martha & Sen, Amartya (toim.): *The Quality of Life*. Oxford: Clarendon Press, 1993
- Andersen, Ronald M.: Revising the behavioural model and access to medical care: does it matter? *Journal of Health and Social Behavior* 30 (1995): 1–10
- Annandale, Ellen & Hunt, Kate: Gender inequalities in health: research on the crossroads. Teoksessa: Annandale, Ellen & Hunt, Kate (toim.): *Gender inequalities in health*. Buckingham: Open University Press, 2000
- Baer, RD & Clark, L. & Peterson, C.: Folk illnesses. Teoksessa: Loue, Sana (toim.): *Handbook of immigrant health*. New York: Plenum Press, 1998
- Bécares, Laia & Nazroo, James & Stafford, Mai: The buffering effects of ethnic density on experienced racism and health. *Health Place*. 2008, Nov 18
- Berry, John: Lead article. Immigration, acculturation and adaptation. *Applied Psychology An international Review* 46 (1997): 1, 5–68
- Bhopal, Raj: Chronic diseases in Europe's migrant and ethnic minorities: challenges, solutions and a vision. *European Journal Public Health* 19 (2009): 2, 140–143
- Bos, Vivian & Kunst, Anton E. & Keij-Deerenberg, Ingeborg M. & Garssen, Joop & Mackenbach, Johan P.: Ethnic inequalities in age- and cause-specific mortality in The Netherlands. *International Journal of Epidemiology* 33 (2004): 5, 1112–1119
- CBS: Unemployment growth rate among foreigners slowing down. Statistics Netherland. Web magazine, 28 February 2005. <http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/dossiers/allochtonen/publicaties/artikelen/archief/2005/2005-1658-wm.htm>
- CBS: Education deficiency means lower income for immigrant men. Statistics Netherland Web magazine, 15 May 2007. <http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/dossiers/allochtonen/publicaties/artikelen/archief/2007/2007-2155-wm.htm>
- Discrimination – a threat to public health. R 2006:22. Tukholma: National Institute of Public Health, 2006
- Ekholm, Elina & Mikkonen, Anna G. & Martiskainen, Taina: Access to Quality Education for Asylum-seeking and Refugee Children in Europe. Finland Country Report. WHO UNCHR Geneva, 2008. http://www.lskl.fi/tiedostot/folder_28/XUIR7sAJ.pdf
- Ell, K. & Castaneda, I.: Health seeking behaviour. Teoksessa: Loue, Sana (toim.): *Handbook of immigrant health*. New York: Plenum Press, 1998
- Ethnicity and Health. UK Parliamentary Office of Science and Technology, January number 276, 2007
- EU-MIDIS at a glance. Introduction to the FRA's EU wide discrimination survey. EUFRA, 2009. http://www.fra.europa.eu/fraWebsite/attachments/EU-MIDIS_GLANCE_EN.pdf
- Fazel, Mina & Wheeler, Jeremy & Danesh, John: Prevalence of serious mental disorder in 7000 refugees resettled in western countries: a systematic review. *Lancet* 365 (2005): 9467, 1309–1314
- Forsander, Annika: Kotoutuminen sukupuolittuneille työmarkkinoille? Maahanmuuttajien työmarkkina-asema yli vuosikymmen Suomeen muuton jälkeen. Teoksessa: Martikainen, Tuomas & Tiiilikainen, Marja (toim.): *Maahanmuuttajanaiset: kotoutuminen, perhe ja työ*. Helsinki, Väestöliitto, 2007
- Födelselandets betydelse. En rapport om hälsan hos olika invandrargrupper i Sverige. Statens Folkhälsoinstitut, 2002. www.fhi.se
- Gissler, Mika & Malin, Maili & Matveinen, Petri: Terveydenhuollon palvelut ja sosiaalihuollon laitospalvelut. Teoksessa: Gissler, Mika & Malin, Maili & Matveinen, Petri & Sarvimäki, Matti & Kangasharju, Aki: *Maahanmuuttajat ja julkiset palvelut. Työpoliittinen tutkimus 296*. Helsinki: Työministeriö, 2006
- Haavoittuvassa asemassa olevien maahanmuuttajien asema ja kotouttamisen tarpeet Suomessa. Loppuraportti, sisäasianministeriö, Maahanmuutto-osasto, 2010. <http://www.polisi.fi/intermin/home.nsf/pages/1098C3452BCB5F2FC2256F86002BDE64?opendocument>
- Hansen AR & Kjoller M. Arbejsnotat: Sundhed blandt etniske minoriteter. Resultater fra Sundheds- og sygelighedsundersøgelsen 2005 (SUSY-2005). Köpenhamina: Statens institut for folkesundhed, Syddansk Universitet, 2007 http://www.si-folkesundhed.dk/upload/arbejsnotat_etniske_minoriteter.pdf
- Health of Migrants – the way forward. Report of a global consultation. WHO, Ministry of Health and Social Policy of Spain, International organisation of Migration, Madrid, Spain, 3–5 March 2010. http://www.who.int/hac/events/consultation_report_health_migrants_colour_web.pdf
- Health survey for ethnic minorities in England 2004. The health of minority ethnic groups. Summary of key findings. Health survey for England 2004. The Information Centre for social and health care, 2006. http://www.ic.nhs.uk/webfiles/publications/healthsurvey2004ethnicfull/HealthSurvey-forEngland210406_PDF.pdf
- Heikkilä, Matti & Kautto, Mikko (toim.): *Suomalaisen hyvinvointi 2002*. Helsinki: Stakes, 2002
- Honkatukia, Päivi: Väkivalta maahanmuuttajien kokemana ja kertomana. Teoksessa: Paananen, Sep-

- po (toim.): Maahanmuuttajien elämää Suomessa. Helsinki: Tilastokeskus, 2005
- HS: Maahanmuuttoasenteet ovat jyrkentyneet Suomessa selvästi. Helsingin Sanomat, Kotimaa, A5, 15.3.2010
- Hämäläinen, Kari & Kangasharju, Aki & Pekkala, Sari & Sarvimäki, Matti: 1990-luvun maahanmuuttajien työllisyys, tuloverot ja tulonsiirrot. Työpoliittinen tutkimus 265. Helsinki: Työministeriö, 2005
- Jaakkola, Magdalena: Maahanmuuttajat suomalaisen näkökulmasta. Asennemuutokset 1987–2007. Tutkimuksia 1. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus, 2009
- Jasinskaja-Lahti, Inga & Liebkind, Karmela & Vesala, Tiina: Rasismi ja syrjintä Suomessa: maahanmuuttajien kokemuksia. Helsinki: Gaudeamus, 2002
- Joronen, Tuula & Ali, Abdullahi Ahmed: Maahanmuuttajien yritystoiminta Suomessa 1990-luvulla. Teoksessa: Trux, Marja-Liisa (toim.): Aukeavat ovet – kulttuurien moninaisuus Suomen elinkeinoelämässä. Helsinki: WSOY, Sitra, 2000
- Joronen, Tuula: Työmarkkinoiden moninaiset maahanmuuttajanaiset: haaste suomalaiselle palvelujärjestelmälle. Teoksessa: Martikainen, Tuomas & Tiilikainen, Marja (toim.): Maahanmuuttajanaiset: kotoutuminen, perhe ja työ. Helsinki: Väestöliitto, 2007
- Joronen, Mikko: Poliisin tietoon tullut rasistinen rikollisuus Suomessa 2007. Tampere: Polisiisiammatikorkeakoulu, 2008
- Katainen, Antti: Ulkomaalainen saa huonompaa palkkaa useimmilla aloilla. Tilastokeskus. Tieto&trendit (2009): 2
- Kosonen, Liisa: Growing Up Vietnamese in Finland—Looking Back 12 Years Later: The Well-Being and Sociocultural Adaptation of Vietnamese as Children or Adolescents and as Young Adults. Social psychological studies. Helsinki: Yliopistopaino, 2008
- Kramer, Elizabeth J. & Ivey, Susan L. & Ying, Yu-Wen (toim.): Immigrant women's health. Problems and solutions. San Francisco: Jossey-Bass Publishers, 1999
- Kressin, Nancy R. & Raymond, Kristal L. & Manze, Meredith: Perceptions of race/ethnicity-based discrimination: a review of measures and evaluation of their usefulness for the health care setting. Journal of Health Care for the Poor and Underserved 19 (2008): 3, 697–730
- Krieger, Nancy & Rowley, DL & Herman, AL: Racism, sexism, and social class: implications for studies of health, disease, and well-being. American Journal of Preventive Medicine (1993): 82–115
- Krieger, Nancy: Embodying inequality: a review of concepts, measures and methods for studying health consequences of discrimination. International Journal of Health Services (1999): 295–352
- Krieger, Nancy: Does Racism Harm Health? Did Child Abuse Exist Before 1962? On Explicit Questions, Critical Science, and Current Controversies: An Ecosocial Perspective. American Journal of Public Health (2003): 194–200
- Kumar, Bernadette N. & Grøtvædt, Liv & Meyer, Haakon E. & Søgaard, Anne Johanne & Strand, Bjørn Heine: The Oslo Immigrant Health Profile. Rapport 7. Oslo: Folkhelseinstituttet, 2008. <http://www.fhi.no/dav/920ab22ad5.pdf>
- Liebkind, Karmela & Mannila, Simo & Jasinskaja-Lahti, Inga & Jaakkola, Magdalena & Kyntäjä, Eve & Reute, Anni. Venäläinen, virolainen, suomalainen. Helsinki: Gaudeamus, 2004
- Lindert, Jutta & Ehrenstein, Ondine S. & Priebe, Stefan & Mielck, Andreas & Brähler, Elmar: Depression and anxiety in labor migrants and refugees – a systematic review and meta-analysis. Social Science & Medicine 69 (2009): 2, 246–257
- Linnanmäki, Suvi: Maahanmuuttajat ja toimeentulotuki Helsingissä 2007. Teoksessa: Keskinen, Vesa & Laine, Markus & Tuominen, Martti & Hakkarainen, Tyyne (toim.): Kaupunkiköyhyyden monet kasvot. Näkökulmia helsinkiläiseen huonodosaisuuteen. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus, 2009
- Linnanmäki-Koskela, Suvi: Maahanmuuttajien työmarkkinointegraatio. Vuosina 1989–93 Suomeen muuttaneiden tarkastelua vuoteen 2007 asti. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus, 2010
- Llácer, Alicia & Zunzunegui, María V. & del Amo, Julia & Mazarrasa, Lucía & Bolumar, Francisco: The contribution of a gender perspective to the understanding of migrants' health. Journal of Epidemiology & Community Health 61 (2007): Suppl 2, ii4–10
- Lönnqvist, Jouko: Stressi ja depressio. Sairauksien ehkäisy. Terveyskirasto 19.1.2009. http://www.terveyskirasto.fi/terveyskirasto/tk.koti?p_artikkeli=seh00020
- Maahanmuuttajien integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan elämän eri osa-alueilla. Sektoritutkimuksen neuvottelukunnan Osaaminen, työ ja hyvinvointijaokselle tehty esiselvitys. Sektoritutkimuksen neuvottelukunnan julkaisuja 9:2009 http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Tiede/setu/liitteet/Setu_9-2009.pdf
- Mannila, Simo: Köyhys ja terveyserot. Teoksessa: Kangas, Ilka & Keskimäki, Ilmo & al. (toim.): Kohti terveyden tasa-arvoa. Helsinki: Edita, 2002
- Mannila, Simo. Maahanmuuttajan terveys. Suomen Lääkärilehti 63 (2008): 32, 2509–2513
- Martelin, Tuija & Koskinen, Seppo & Lahelma, Eero: Väestöryhmien välistet terveyserot. Teoksessa: Suomalaisista terveys. Helsinki: Duodecim, 2005
- Martikainen, Tuomas: Maahanmuuttajaväestön sukupuolittuneisuus, perheellistyminen ja sukupolvisuus. Teoksessa: Martikainen, Tuomas & Tiilikainen, Marja (toim.): Maahanmuuttajanaiset: kotoutuminen, perhe ja työ. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 46. Helsinki: Väestöliitto, 2007
- McKinlay, John B. & Potter, Deborah, A & Feldman, Henry A: Non-medical influences on medical decision-making. Social Science & Medicine 42 (1996): 5, 769–776

- Meadows, LM & Thurston, WE & Melton, C.: Immigrant women's health. *Social Science & Medicine* 52 (2001): 1451–1458
- Moisio, Pasi: Lapsiperheiden taloudellisen tilanteen kehitys Suomessa 1990–2002. Raportteja 4. Helsinki: Stakes, 2005
- Myers, Hector & Rodriguez, Norma: Acculturation and physical health in racial and ethnic minorities. Teoksessa: Chun, Kevin M. & Balls Organista, Pamela & Marín, Gerardo (toim.): *Acculturation. Advances in theory, measurement and applied research*. Washington, DC: American Psychological Association, 2002
- Myers, Hector: Ethnicity- and socio-economic status-related stresses in context: an integrative review and conceptual model. *Journal of Behavioral Medicine* 32 (2009): 1, 9–19
- Mölsä, Mulki: Ajat ovat muuttuneet. Selvitys tytöjen ja naisten ympärikkaukseen liittyvistä asenteista ja aikeista pääkaupunkiseudulla asuvien maahanmuuttajien keskuudessa. Helsinki: Ihmisoikeusliitto, 2004. www.ihmisoikeusliitto.fi > Projektit
- Nazroo, James Y.: The health of Britain's ethnic minorities. Findings from a national survey. Lontoo: Policy Studies Institute, 1997
- Nazroo, James Y. & Falaschetti, Emanuela & Pierce, Mary & Primatesta, Paola: Ethnic inequalities in access to and outcomes of healthcare: analysis of the Health Survey for England. *Journal of Epidemiology & Community Health* 63 (2009): 12, 1022–1027
- Nenonen, Tellervo: Ulkomaalaiset pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun julkaisusarja B2003:14. Helsinki: YTV, 2003. http://www.ytv.fi/NR/rdonlyres/9A3C1006-29A7-4C82-8241-F9A8A6963A8B/0/2003_14_ulkomaalaiset.pdf
- Nielsen, Signe Smith & Krasnik, Allan: Poorer self-perceived health among migrants and ethnic minorities versus the majority population in Europe: a systematic review. *International Journal of Public Health* 55 (2010): 5, 357–371
- Niemelä, Anna: Jo kymppi antibiooteista on liikaa. Teoksessa: Keskinen, Vesa & Laine, Markus & Tuominen, Martti & Hakkarainen, Tyyne (toim.): *Kaupunkiköyhyyden monet kasvot*. Helsinki: Tietokeskus, 2009
- O'Connor, B.: Healing practices. Teoksessa: Loue, Sana (toim.): *Handbook of immigrant health*. New York: Plenum Press, 1998
- Olika villkor – olika hälsa. En studie bland invandrare från Chile, Iran, Polen och Turkiet. Invandrades levnadsvillkor 4. SoS-Rapport 3. Tukholma: Socialstyrelsen, 2000
- Pachter, Lee M. & Coll, Cynthia Garcia: Racism and child health: a review of the literature and future directions. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics* 30 (2009): 3, 255–263
- Paradies, Yin. A systematic review of empirical research on self-reported racism and health. *International Journal of Epidemiology* 35 (2006): 4, 888–901
- Pirinen, Ilkka: Turvapaikanhakijoiden terveydentila. Tutkimus Tampereen kaupungin ulkomaalaistoimiston terveydenhuoltoysikössä. Acta Universitatis Tamperensis 1289. Tampere: Tampereen yliopisto, Lääketieteellinen tiedekunta, 2008
- Pitkin Derose, Kathryn & Bahney, Benjamin W. & Lurie, Nicole & Escarce, José J.: Review: immigrants and health care access, quality, and cost. *Medical Care Research Review* 66 (2009): 4, 355–408
- Pohjanpää, Kirsti: Maahanmuuttajien terveys. Teoksessa: Pohjanpää, Kirsti & Paananen, Seppo & Nieminen, Mauri (toim.): *Maahanmuuttajien elinolot: Venäläisten, virolaisten, somalialaisten ja vietnamilaisten elämää Suomessa 2002*. Helsinki: Tilastokeskus, 2003
- Riedel, Ruth Lyn: Access to health care. Teoksessa: Loue, Sana (toim.): *Handbook of immigrant health*. New York: Plenum Press, 1998
- Ruuskanen, Helena: Kidutetun kipu. Teoksessa: Pakaslhti, Antti & Huttunen, Matti (toim.): *Kulttuurit ja lääketiede*. Helsinki: Duodecim, 2010
- van Ryn, Michelle: Research on the provider contribution to race/ethnicity disparities in medical care. *Medical Care* 40 (2002): 1 Suppl, I140–51
- van Ryn, Michelle & Fu, Steven S.: Paved with good intentions: do public health and human service providers contribute to racial/ethnic disparities in health? *American Journal of Public Health* 93 (2003): 2, 9–36
- Ryynänen, Markku & Rojo, Marjatta: Väestöennuste 2004–2075. Population projection Finland 2004–2075. Kansaneläkelaitoksen aktuaarijulkaisuja 6. Helsinki: Kansaneläkelaitos, 2006
- Saraneva, Kristina: Pakolaisuus ja psykkinen traumatisoituminen. Teoksessa: Pakaslhti, Antti & Huttunen, Matti (toim.): *Kulttuurit ja lääketiede*. Helsinki: Duodecim, 2010
- Schengelia, Bakhuti & Tandon, Ajay & Adams, Orville B. & Murray, Christopher J. L.: Access, utilization, quality and effective coverage: an integrated conceptual framework and measurement strategy. *Social Science and Medicine* 61 (2005): 97–109
- Scheppers, Emmanuel & van Dongen, Els & Dekker, Jos & Geertzen, Jan & Dekker, Joost: Potential barriers to the use of health services among ethnic minorities: a review. *Family Practice* 23 (2006): 3, 325–348
- Schouten, Barbara C. & Meeuwesen, Ludwien: Cultural differences in medical communication: a review of the literature. *Patient Education and Counseling* 64 (2006): 1–3, 21–34
- Schubert, Carla: Monikulttuurisuus mielenterveystyössä. Helsinki: Edita Publishing Oy, 2007
- Simpura, Jussi: Hyvinvoinnin ja terveyden tietopyramidi. *Yhteiskuntapolitiikka* 73 (2008): 2, 185–189
- Smith Nielsen, Signe & Krasnik, Allan & Rosano, Aldo: Registry data for cross-country comparisons of migrants' healthcare utilization in the EU: a survey study of availability and content. *BMC Health Services Research* 18 (2009): 9, 210
- Smith, NR & Kelly, YJ & Nazroo, JY: Intergenera-

- tional continuities of ethnic inequalities in general health in England. *Journal of Epidemiology & Community Health* (2009): 63, 253–258
- SOPEMI: International Migration Outlook: SOPEMI 2008 Edition Summary in English. OECD, 2008
- Statistics Denmark. Labour market attachment of immigrants and their descendants, 2008. http://www.dst.dk/HomeUK/Statistics/focus_on_focus_on_show.aspx?sci=124
- Stirbu, I &, Kunst, AE & Bos, V & van Beeck, EF: Injury mortality among ethnic minority groups in the Netherlands. *Journal of Epidemiology & Community Health* 60 (2006): 3, 249–255
- Tauro, Tanja & van Dijken, Marjo (toim.): Kunnia konfliktina – näkökulmia ilmiön tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn. Mannerheimin Lastensuoje-laiton Uudenmaan piirin Amoral-hankkeen lop-pujulkaisu, 2009
- Tiilikainen, Marja: Menestyyt maahanmuuttajanaiset. Väestöntutkimuslaitos E 33. Helsinki: Väestötiede, 2008
- Tilastokeskus: Perheet 2006. Väestötilastot. Helsinki: Tilastokeskus, 2007
- Tilastokeskus: Tilastokeskuksen PX-Web-tietokannat. Väestö syntymävaltion mukaan koko maassa vuonna 1990 ja 2009. Viitattu 07.10.2010a. <http://pxweb2.stat.fi/>
- Tilastokeskus: Tilastokeskuksen PX-Web-tietokannat. Väestö syntymävaltion mukaan Uudenmaan maakunnassa 2009. Viitattu 07.10.2010b. <http://pxweb2.stat.fi/>
- Tilastokeskus: Suurimmat vieraskieliset ryhmät 1999 ja 2009. Viitattu 7.10.2010c. http://www.stat.fi/til/vaerak/2009/vaerak_2009_2010-03-19_kuv_004_fi.html
- Uiters, Ellen & Deville, Walter & Foets, Marleen & Spreeuwenberg, Peter & Groenewegen, Peter P.: Differences between immigrant and non-immigrant groups in the use of primary medical care; a systematic review. *BMC Health Services Research* (2009): 9:76
- Ulkomaalaiset ja siirtolaisuus 2006. Väestötilasto. Helsinki: Tilastokeskus, 2007
- Valtonen, Kathleen: Pakolaisten kotoutuminen Suomeen 1990-luvulla. Työvoimahallinnon julkaisuja 228. Helsinki: Työministeriö, 1999
- Williams, David R.: Race, socioeconomic status, and health. The added effects of racism and discrimination. *Annals New York Academy of Sciences* (1999): 896, 173–188
- WHA: Sixty-first world health assembly. Health of migrants. World Health Assembly, WHA61.17 Agenda item 11.9 24 May 2008
- Vuori, Pekka & Riihelä, Juhani: Vieraskielisen väestön ennuste Helsingin seudulla 2010–2030. Valokilassa, Helsingin seudun suunnat, 2010. <http://www.hel.fi/wps/wcm/connect/4fa8ae004a525986bf3effc230444d78/vieraskielisen+v%C3%A4st%C3%B6+ennuste+helsingin+seudula+2010-2030.pdf?MOD=AJPERES>
- YLE:n televisio-uutiset 29.9.2010. Ilmiöitä: Kansainvälistä perheitä perustetaan yhä enemmän. Viitattu 7.10.2010. http://yle.fi/uutiset/kotimaa/2010/09/kansainvalisia_perheita_perustetaan_yha_enemman_2004457.html.